

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
25.03.2019.- 29.03.2019.

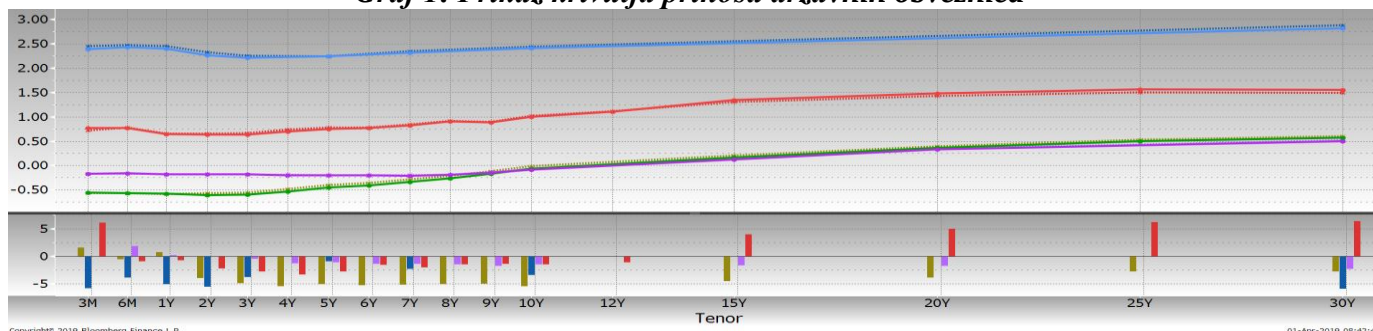
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	22.3.19	-	29.3.19	22.3.19	-	29.3.19	22.3.19	-	29.3.19	22.3.19	-	29.3.19
2 godine	-0,57	-	-0,60	2,32	-	2,26	0,66	-	0,64	-0,17	-	-0,17
5 godina	-0,40	-	-0,45	2,24	-	2,23	0,78	-	0,76	-0,19	-	-0,20
10 godina	-0,02	-	-0,07	2,44	-	2,41	1,01	-	1,00	-0,07	-	-0,08

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	22.3.19	-	29.3.19
3 mjeseca	-0,540	-	-0,525
6 mjeseci	-0,567	-	-0,572
1 godina	-0,558	-	-0,554

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 29.03.2019. godine (pune linije) i 22.03.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica eurozone nisu bilježili bitnije promjene do polovice proteklog tjedna, kada je ponovo došlo do priličnog smanjenja istih (4-6 baznih bodova), a nakon što je na aukciji njemačkih desetogodišnjih obveznica zabilježen negativan prinos od -0,05%, što je prvi put od listopada 2016. godine da je prosječan prinos na ovakvoj aukciji bio negativan. Unatoč tomu, odnos potražnje i ponude na ovoj aukciji je povećan na 2,59 u usporedbi s prethodnom aukcijom kada je taj odnos bio 2,48. Prinosi njemačkih obveznica su na tjednoj razini zabilježili pad između 4 i 6 baznih bodova, dok su prinosi italijanskih obveznica povećani za 2 do 4 bazna boda.

Predsjednik ECB Draghi je u govoru održanom proteklog tjedna još jednom potvrdio da je ekspanzivna monetarna politika još uvijek potrebna, kao i da rizici za eurozonu i dalje „naginju prema dolje“. Ipak, Draghi je izjavio da je ECB spremna da ublaži učinak negativnih kamatnih stopa ukoliko se pokaže da iste negativno djeluju na transmisiju monetarne politike, ali je izostalo pojašnjenje koje točno mjere bi u tom slučaju ECB mogla poduzeti. Istodobno, Reuters je objavio nepotvrđenu vijest da ECB razmatra mogućnost promjene metode obračuna aktualne kamatne stope na depozite banaka, koja je trenutno fiksna (-0,40%), uvođenjem nekoliko dodatnih razina za obračun ove kamatne stope. Navedeno bi bankama omogućilo da po povoljnijim uvjetima drže depozite kod ECB, uz istodobno „ohrabrenje“ da više kreditiraju realnu ekonomiju, a sve s ciljem ubrzanja gospodarskog rasta. Član UV ECB Rehn je izjavio da banke u eurozoni do lipnja mogu očekivati detalje trećeg kruga dugoročnih kredita (TLTRO 3).

Predsjednik Ifo instituta Fuest je nakon objavljivanja pozitivnog pokazatelja povjerenja, izjavio da njemačko gospodarstvo pokazuje otpornost te su kompanije najviše zadovoljne trenutnim poslovnim uvjetima, ali i da su više optimistične vezano za poslovne izgledе u narednih šest mjeseci. On je dodao da neizvjesnost oko Brexita osobito negativno djeluje na industrijski sektor, dok se čini da ostali sektori nisu time pogođeni. Slično je izjavio i ekonomista Ifo instituta Wohlrabe te dodao da rezultati ovih istraživanja podržavaju prognoze Ifo da će njemačko gospodarstvo u 2019. godini bilježiti rast od 0,6%. Njemačka BGA grupacija trgovaca je objavila da se u ovoj godini očekuje rast izvoza do 3% te da bi mogao dostići rekordnu vrijednost od skoro 1,4 bilijuna EUR, što upućuje na to da će njemačke tvrtke uspjeti da prošire poslovanje u inozemstvu, uz pretpostavku da će eskalacija trgovinskih nesuglasica između SAD i Kine i Brexit bez dogovora biti izbjegnuti. Ova grupacija očekuje i da će izvoz ove godine zabilježiti rast od 5% te, također, dostići rekordnih 1,14 bilijuna EUR.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ	OŽUJAK	105,9	105,5	106,2
2.	Ifo indeks poslovnog povjerenja – Njemačka	OŽUJAK	98,5	99,6	98,7
3.	Indeks poslovnog povjerenja – Francuska	OŽUJAK	103	104	103
4.	Indeks ekonomskog povjerenja – Italija	OŽUJAK	-	99,2	98,2
5.	Monetarni agregat M3 – EZ (G/G)	VELJAČA	3,9%	4,3%	3,8%
6.	Stopa inflacije – Njemačka (prelim.)	OŽUJAK	1,6%	1,4%	1,7%
7.	Stopa inflacije – Francuska (prelim.)	MAR	1,4%	1,3%	1,6%
8.	Stopa inflacije – Španjolska (prelim.)	OŽUJAK	1,5%	1,3%	1,1%
9.	Stopa inflacije – Italija (prelim.)	OŽUJAK	1,0%	1,1%	1,1%
10.	GDP – Francuska (tromjesečno) final.	IV tromjesečje	0,3%	0,3%	0,3%
11.	GDP – Nizozemska (tromjesečno) final.	IV tromjesečje	0,5%	0,5%	0,2%
12.	GDP – Španjolska (tromjesečno) final.	IV tromjesečje	0,7%	0,6%	0,6%
13.	PMI indeks proizvođačkog sektora – Austrija	MAR	-	50,0	51,8
14.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G)	JAN	-	8,2%	4,4%
15.	Maloprodaja – Njemačka (G/G)	VELJAČA	2,1%	4,7%	3,1%
16.	Maloprodaja – Španjolska (G/G)	VELJAČA	-	1,7%	1,7%
17.	Potrošnja stanovništva – Francuska (G/G)	VELJAČA	-1,2%	-1,8%	1,1%
18.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka	OŽUJAK	4,9%	4,9%	5,0%

SAD

Prinosi na američke obveznice su tijekom proteklog tjedna zabilježili smanjenje od 1 do 6 baznih bodova na tjednoj razini. Istodobno je objavljen finalni podatak o **stopi ekonomskog rasta gospodarstva SAD, koja je tijekom četvrtog tromjesečja iznosila 2,2% na godišnjoj razini**, što je znatno manji podatak od prethodnog (3,4%) i očekivanja (2,3%). Pored ovog, najznačajniji pokazatelj objavljen proteklog tjedna, a koji je utjecao na snažan pad prinosa na američke obveznice je deficit tekućeg računa SAD, koji je tijekom četvrtog tromjesečja prošle godine zabilježio najveći iznos negativnog salda od kraja 2008. godine.

Predsjednik Feda iz Čikaga Evans je izjavio da je razumljivo da tržišta budu zabrinuta zbog inverzije krive prinosa, iako je i dalje uvjeren u stabilne izgledе rasta američkog gospodarstva te je istaknuo da se očekuje rast između 1,75% i 2% ove godine. Evans je izjavio i da je tržište rada u SAD i dalje snažno te naglasio da su inflatorna očekivanja smanjena zbog rizika povezanih s usporavanjem ekonomskog rasta Kine, neizvjesnostima oko Brexita te opadanjem utjecaja američkih fiskalnih stimulansa. Istodobno, predsjednik Feda iz Bostona Rosengren je izjavio da bi Fed trebalo da razmotri povećanje udjela obveznica kraćeg roka dospijeca, uz napomenu da bi kamatne stope vjerojatno dostigle svoje niže granice blizu 0% tijekom recesije te bi kupovina obveznica bila jedna od opcija.

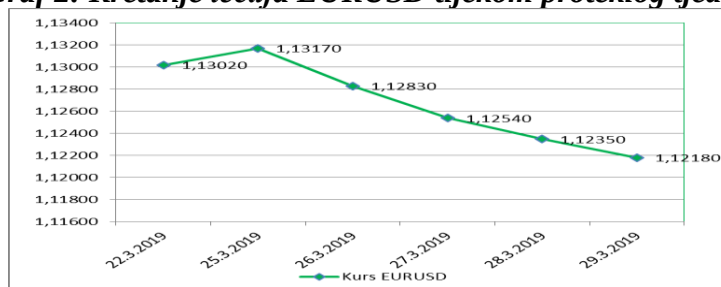
U svjetlu trgovinskih pregovora, proteklog tjedna zvaničnici i trgovinski predstavnici SAD i Kine istaknuli su da je napravljen značajan napredak u trgovinskim pregovorima između ove dvije zemlje.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP –finalni podatak (G/G) IV tromjesečje	2,3%	2,2%	3,4%
2.	Indeks osobne potrošnje – finalni podatak IV tromjesečje	2,6%	2,5%	3,5%
3.	PCE deflator (G/G) SIJEČANJ	1,4%	1,4%	1,8%
4.	Indeks osobnih prihoda (M/M) VELJAČA	0,3%	0,2%	-0,1%
5.	Indeks osobnih rashoda (M/M) SIJEČANJ	0,3%	0,1%	-0,6%
6.	Indeks započelih kuća (M/M) VELJAČA	-1,6%	-8,7%	11,7%
7.	Indeks građevinskih dozvola (M/M) VELJAČA	-0,9%	-1,6%	-0,7%
8.	Indeks prodaje novoizgrađenih kuća (M/M) VELJAČA	2,1%	4,9%	8,2%
9.	Trgovinska bilanca (u mlrd USD) SIJEČANJ	-57,0	-51,1	-59,9
10.	Tekući račun (u mlrd) IV tromjesečje	-130,0	-134,4	-126,6
11.	Indeks povjerenja prerađivačkog sektora Fed iz Kansas S. OŽUJAK	0	10	1
12.	Indeks povjerenja prerađivačkog sektora Fed iz Ričmonda OŽUJAK	10	10	16
13.	Indeks povjerenja prerađivačkog sektora Fed iz Dalasa OŽUJAK	8,9	8,3	13,1
14.	Indeks povjerenja prerađivačkog sektora Fed iz Čikaga OŽUJAK	61,0	58,7	64,7
15.	Indeks ekonomskih aktivnosti Fed iz Čikaga VELJAČA	-0,38	-0,29	-0,25
16.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 23.OŽUJKA	220.000	211.000	216.000
17.	Indeks potrošačkog povjerenja OŽUJAK	132,5	124,1	131,4

USD je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD smanjen sa razine od 1,1302 na najnižu razinu od kraja lipnja 2017. godine, odnosno na razinu od 1,1218, što predstavlja smanjenje od 0,74% na tjednoj razini.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Parlament Velike Britanije je preuzeo kontrolu nad procesom Brexita od premijerke May, te sada treba da odluče o tome kako će Velika Britanija izaći iz EU. Treće glasovanje koje je proteklog tjedna održano u Parlamentu je sa 329 glasova za i 302 glasa protiv donijelo odluku da se premijerki May oduzme moć vođenja Brexita. Premijerka May je izrazila žaljenje što u Parlamentu nije postojala dovoljna podrška predloženom planu te je upozorila da ovakvo preuzimanje kontrole, koje je inače određeno od strane Vlade, predstavlja nepoželjan ustavni presedan. Ovakva odluka Parlamenta je otvorila put članovima Parlamenta da zahtijevaju od premijerke May da pokrene radikalni plan B, koji potencijalno uključuje drugi referendum, zadržavanje Velike Britanije u carinskoj uniji s EU ili čak otkazivanje Brexita. Tri ministra, Harrington, Brine i Burt su podnijeli ostavke, kako bi podržali plan kojim parlamentarci mogu prisiliti premijera da izvršava njihove izbore. Gasnogovornik premijerke May je ukazao da dok je sada odluka o narednim koracima o pitanju Brexita na Parlamentu, Vlada će i dalje zahtijevati i pozivati na realnost, odnosno da bilo koja opcija koja se bude razmatrala mora biti izvodljiva u pregovorima s EU.

Snažni zagovornik Brexita Jacob Rees-Mogg je istaknuo da zahtijeva jasan prekid s EU te da se izbor sada vidi između sporazuma o Brexitu predloženog od strane May ili bez Brexita, dodajući da ukoliko se prihvati ovaj sporazum, tada je Velika Britanija pravno izvan EU. Rees-Mogg je dodao da to vraća neovisnost države. Ekonomija Velike Britanije je usporila od referenduma o Brexitu iz 2016. godine, a krajem prošle godine je izgubila na zamahu kako se momenat napuštanja EU približavao. Tijekom 2018. godine ekonomija je povećana za 1,4%, što je najslabiji rast od 2012. godine.

Parlament Velike Britanije je odbio sporazum o Brexitu sa 344 glasa u odnosu na 286 koji su bili za ovaj sporazum. Iako je ovom prilikom glasovanje bilo samo u dijelu sporazuma o povlačenju, ono što je važno jeste da je to treće odbijanje plana koji je predložila premijerka May. Ovakvi rezultati znače da Velika Britanija odustaje od sporazuma s EU i produžava članstvo u EU do 22. svibnja, dok mora postići alternativni plan s ostalih 27 članica EU do 12. travnja tekuće godine ili napustiti EU bez sporazuma. Kao odgovor na ovo stanje, predsjednik Europske komisije Tusk je pozvao na hitni EU samit 10. travnja.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GfK povjerenje potrošača OŽUJAK	-14	-13	-13
2.	Nationwide cijene kuća (G/G) OŽUJAK	0,6%	0,7%	0,4%
3.	Neto potrošački krediti (u mlrd GBP) VELJAČA	0,9	1,1	1,2
4.	Broj odobrenih hipotekarnih zahtjeva VELJAČA	65.000	64.300	66.700
5.	Monetarni agregat M4 (G/G) VELJAČA	-	1,2%	0,5%
6.	GDP (Q/Q) F IV tromjesečje	0,2%	0,2%	0,2%
7.	Ukupne poslovne investicije (Q/Q) IV tromjesečje	-1,4%	-0,9%	-1,4%
8.	Tekući račun (u mlrd GBP) IV tromjesečje	-22,9	-23,7	-23,0

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast sa razine od 0,85587 na razinu od 0,86064, dok je tečaj GBPUSD smanjen sa razine od 1,3209 na razinu od 1,3035.

JAPAN

Zvaničnici Japana proteklog tjedna su još jednom potvrdili da će u listopadu povećati porez na promet sa sadašnjih 8% na 10%, kako je i planirano, nakon što su u Parlamentu usvojili rekordan iznos proračuna od 101 bilijun JPY za predstojeću fiskalnu godinu, koja počinje 1. travnja, dok se Japan bori s teretom najvećeg unutarnjeg duga na svijetu, koji je dvostruko viši od njegove ekonomije.

U zapisniku s posljednje sjednice BoJ istaknuto je da su kreatori monetarne politike raspravljali o povećanju monetarnih stimulansa s obzirom na utjecaj koji rastući rizici u inozemstvu imaju na japansku ekonomiju. Članovi MPC BoJ su izrazili zabrinutost zbog utjecaja usporavanja globalne potražnje i potencijalno pogođene potrošnje zbog planiranog povećanja poreza na promet u listopadu. Istodobno, pojedini članovi su mišljenja da BoJ mora djelovati preventivno u slučaju da se ekonomska i inflatorna kretanja pogoršaju. Član MPC BoJ Harada je izjavio da bi ciljana razina inflacije trebalo da bude prioritet u upravljanju monetarnom politikom, a ne da se koristi za dalja poboljšanja na tržištu rada ili za produktivnost.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

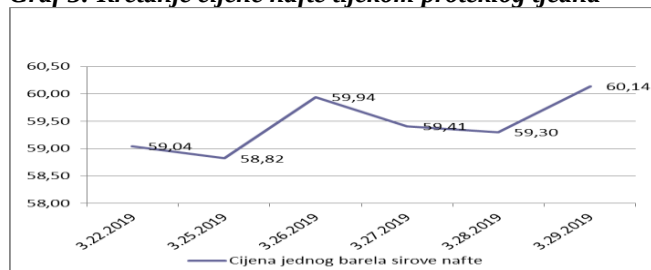
Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa nezaposlenosti VELJAČA	2,5%	2,3%	2,5%
2.	Industrijska proizvodnja (G/G) P VELJAČA	-1,1%	-1,0%	0,3%
3.	Maloprodaja (G/G) VELJAČA	1,0%	0,4%	0,6%
4.	Porudžbine građevinskog sektora (G/G) VELJAČA	-	-3,4%	19,8%
5.	Indeks ukupne industrijske aktivnosti (M/M) JAN	-0,4%	-0,2%	-0,6%
6.	Indeks uslužnog sektora (G/G) VELJAČA	1,1%	1,1%	1,0%

JPY je tijekom proteklog tjedna blago deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast sa razine od 124,24 na razinu od 124,35. JPY je, također, deprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio rast sa razine od 109,92 na razinu od 110,86.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 59,04 USD (52,24 EUR), da bi do kraja trgovanja tog dana zabilježila blago smanjenje. U utorak je cijena nafte povećana pod utjecajem geopolitičkih čimbenika koji bi mogli smanjiti izvoz nafte iz Venecuele. Unatoč zabrinutosti zbog slabije tražnje za naftom pod utjecajem ekonomskog usporenja cijena nafte je u ovoj godini povećana za više od 25%, uglavnom pod utjecajem smanjenja ponude ovog energenta od strane članica OPEC-a i njenih saveznika, ali i zbog sankcija SAD prema Iranu i Venecueli. U srijedu je cijena nafte smanjena, nakon što su objavljeni podaci da je došlo do neočekivanog rasta zaliha ovog energenta u SAD. Zalihe nafte u SAD su u prošlom tjednu povećane za 2,8 milijuna barela, dok su analitičari očekivali da bi moglo doći do pada zaliha za 2,5 milijuna barela. Narednog dana cijena nafte je nastavila blagi pad, nakon što je predsjednik SAD Trump obnovio kritike upućene OPEC-u, kojima je istaknuo da bi ovaj kartel trebalo da poveća obujam proizvodnje, jer cijena nafte postaje suviše visoka. Međutim, u petak je nafta ponovo bilježila rast, uglavnom zbog smanjenja globalne zabrinutosti vezano za ekonomski rast. Ministar energije Omana Mohammed bin Hamad al-Rumhy je izjavio da očekuje da će globalna cijena nafte do kraja godine ostati u intervalu između 65 do 75 USD po barelu. Također, on je istaknuo da Oman ostaje predan sporazumu OPEC-a do kraja 2019. godine. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 60,14 USD (53,61 EUR).

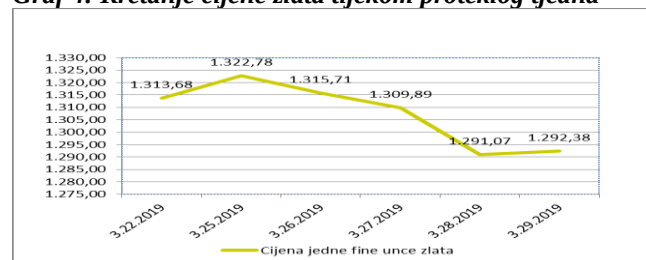
Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.313,68 USD (1.162,34 EUR), te je na zatvaranju trgovanja tog dana zabilježila rast i našla se na najvećoj razini u posljednja tri tjedna, nakon što je zabrinutost za globalni ekonomski rasti potakla investitore na veća ulaganja u sigurnije investicije. Zalihe najvećeg fonda koji trguje zlatom SPDR Gold Trusta su u prethodnom tjednu povećane za oko 1%. Međutim narednih dana pod utjecajem aprecijacije USD cijena ovog plemenitog metala je zabilježila blagi pad, unatoč i dalje izraženoj fazi pojačanog investiranja u bezrizične instrumente, kao i niskih prinosa na državne obveznice. Takav trend je nastavljen do četvrtka te je cijena jedne fine unce zlata uglavnom smanjena kao posljedica aprecijacije dolara. Paladijum je, također, zabilježio pad te se cijena tijekom trgovanja našla na najnižoj razini u posljednjih šest tjedana pod utjecajem zabrinutosti da bi usporenje globalne ekonomije moglo utjecati na tražnju za ovim plemenitim metalom. Tijekom trgovanja, u petak, cijena zlata je zabilježila blagi rast uprkos oporavku prinosa koji se desio pod utjecajem signala da se globalna zabrinutost smanjuje, dok su i prvi ekonomski pokazatelji za Kinu za ožujak ukazali na stabilizaciju. Tržište očekuje da bi se u narednom tjednu zlatom moglo trgovati u intervalu između 1.280-1.300 USD s obzirom na to da investitori prepoznaju napredak u trgovinskim pregovorima između Kine i SAD, ali su u iščekivanju podataka s tržišta rada u SAD koji će biti objavljeni krajem tjedna.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.292,38 USD (1.152,06 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.